

GAZETA KRAKOWSKA

№ 45.

Z KRAKOWA DN A 28 MAJA 1823 ROKU WE SRODE.

— Z Krakowa. —

*Kommissya Hipoteczna Rzeczypospolitey
Krakowskiej.*

W dopełnieniu przepisów ustawy Hipoteczney de dato 17 Czerwca (6 Września) 1822 wzywa ażeby w dniu 16 Czerwca r. 1823 o godzinie dziewiątej rano w Domu Rządowym przy Kościele Sgo Piotra w Kancelaryi Kommissyi Hipoteczney, przed niżej podpisanym Kommissarzem osobiście lub przez Pełnomocnika stawili się, i w skutku Arty: 83 powyższej Ustawy złożyli dowody, a których się opiera Prawo ich własności do części w Radwanowicach Wsi będących, a w Catastrum Woyta pod Nrami umieszczeni, jako to: N. 5, 39, 66 Jozef Czyżowski — 6, 7, 8, 9, 43, Ambroży Zdziech, — 10, Franciszka Tuszyńska, — 11, Maciej Brachowski — 12, Jakób Kossowski, — 13, Klemens Brachowski, — 14, Wawrzeniec Dębiński, — 15, Ludwik Czerwinski, — 16, Tomasz Apostolski, — 17, Woyciech Mazurkiewicz. —

Na dzień 18. Czerwca w Srodę o godzinie trzeciej z południa — 18, Jan Gajos, — 20, Szymon Grzybowski — 21, 22, Wawrzeniec Brachowski, — 23, Agnieszka Nowaryczyna, — 24, Wacław Karcz, — 25, Mikołaj Przepiórka — 26, Jgnacy Przepiórka — 27, Marcin Wro-

bel — 28, Jgnacy Sadkowski — Marcin Wazjak. —

Na dzień 19. Czerwca w Czwartek o godzinie trzeciej z południa — 30, Maciej Araszkiewicz — 31, Łukasz Choynacki, — 31, Maciej Płużek — 32, 33, Szymon Solikiewicz — 24, Andrzej Chudzik — 36 Jan Kowalczyk — 37, Franciszek Zwoliński — 37, Jan Gorecki, — 37, Tomasz Gorecki, 38, Maciej Njelepiec. —

Na dzień 20. Czerwca w Piątek z południa — 44, Ka per Jurkiewicz — 42, Jan Zdziech — 44, Stanisław Zdziech — 47, Tomasz Krzęciewski — 8, Jan Nowaryta, — 49, Andrzej Podlewski — 50, Walenty Choynacki — 51, Jan Zwoleński — 52, Woyciech Zwoleński — 53, Łukasz Zwoliński — Na dzień 23. Czerwca w Poniedziałek rano — 53, Antoni Bartosiewicz — 58, Jgnacy Sadkowski — 59, Sebastyan Brachowski — 63, Jozef Wilgoszewski — 63, Woyciech Gorecki — 65, Woyciech Barań — 67, Franciszek Czyżowski — X. Pleban w Radwanowicach — Anna Ślusarczykowa. — Na dzień 27 Czerwca 1823. z południa o godzinie trzeciej Radwanowice czyli części następujące — 1, Makowski — 2, Jordan — 3, Bedkowski — 4, Brachowski — 5, Gniowski — 6, Rozwadowski, — 10, Leo-

gold Szczepanowski — 10, Grünbaum. —

Złożyć się mianych Dokumentów należy spisać Konsygnacją w dwóch Exemplarzach bez stępla, wyrażając w tej datę Dokumentu, treść onegoż, a w uwadze domieścić czy jest *oryginał* lub *wypis*.

Dokumenta te podług Art: 91. będą przez składającego i Członka Kommissyi przyjmującego Akt oznaczone, a po zrobieniu z nich użycia na powrót oddane.

Pełnomocnictwo przez niestawiającego osobiście, winno być wydane z Art: 91. za granicą urzędownie, w Kraju ręcznie z podpisem dwóch Świadków i Wójta Gminy właściwey.

Niestawiający na terminie ściągnię na siebie rygor Artyk: 85 wedle którego powołanym będzie na inny termin przed upłynieniem czasu prakluzyynego pod zagrożeniem kary od 20 do 600 Złp.. Po powtórnem niestawieniu się, zagrożona kara pieniężna ściągnięta, i na trzeci termin pod karą podwójną wezwany zostanie. Za meletnich 100 bezwłasnowolnych właścicieli powyższa kara stosownie do Artyk: 86. przeciwko ich Opiekunom wymierzona będzie.

Gdyby jednak Właściciel pomimo ściągney kary własności nieudowodnił i udowodnić aż do prakluzyynego terminu niechciał, na ten czas na koszt opiekunego Właściciela, każdemu Wierzycielowi wolno prawa jego do własności podać, albo gdyby żaden Wierzyciel tego dowodu nieuskutecznił, Kommissya hipoteczna Właściciela nieruchomości w Catastrum umieszczonogo, w hipotece zapisze, a zgłaszających się wierzycieli w wykazie hipotecznym umieści. Dano w Krakowie dnia 15. Miesiąca Maja roku 1823.

Piekarski.

Z Warszawy d. 19 Maja.

N. Pan mianował Biskupem Diecezjalnym Kuławsko - Kaliskim JW. JX. Józefa Kozmiana, dotychczasowego Sufragana Lubelskiego, Biskupa Karystenckiego.

N. Pan raczył najlaskawiey wyrokiem z dnia 27 r. b. ozdobić orderem S. Stanisława II. klasy, JW. JX. Teofila Wolickiego, Proboszcza Katedry Metropolitalney Gnieźnieńskiej w Wielkiem Xięztwie Poznańskiem, a z dnia 30 Kwietnia, orderem IV. klasy W. Józefa Dulewskiego, Sekretarza Jeneralnego dyrekcyi Jeneralney Stad.

Nowe Urządzenie względem opłat celnych w Państwie Pruskiem, podane się do wiadomości w wypisie następującym :

U S T A W A.

Tycząca się tymczasowych odmian poboru cła oznaczonego Taryfą z d. 25 Października 1821 r. dla Prowincyy Prus Prus zachodnich, Brandeburgii, Pomeranii i Szląska, Poznania i Saxonii.

I. Od przedmiotów niżej wyrazonych, umieszczonych w drugim dziale Taryfyy z d. 25 Października 1821 r. ma być pobierane cło w siedmiu Prowincyjach wyżej wymienionych na Komorach Celnych, wyłączając Komory ustanowione na linii morza Wschodniego pod Memlem, aż do granicy Miasta Wolnego Krakowa, iak następuje :

Wyszczególnienie przedmiotu.

Jęczmień, słod, tatarka, owies, żyto, pszenica, tudzież iarka, owoce strączkowe, iako to: Bób, groch, soczewica i wyka, cła wchodowego od 1 Schefla srebrnych groszy 3.

U w a g a.

Co do ilości, która bez opłaty cła wchodowego, może być wprowadzoną zachowują się ogólne przepisy i co do zboża.

Od przedmiotów powyżey wytkniętych wprowadzanych od morza, płaci się cła wchodowego od 1 Scheffia sr. groszy 5.

Woły i Byki, cła wchodowego od 1 sztuki talarów 3.

Krowy i Jałówki, cła wchodowego od 1 sztuki talarów 2.

Wieprze, wyiawszy prosięta, cła wchodowego od 1 sztuki sr. gr. 15.

Cielęta, barany, owce, prosięta i Kozy cła wchodowego od 1 sztuki sr. gr. 5.

U w a g a.

Bydło rogate i trzoda chlewna z Miasta Wolnego Krakowa, Mołdawii i Państw Austriackich wprowadzane, muszą być opatrzone w urzędowe świadectwa pochodzenia.

II. Od przedmiotów niżej wyrażonych umieszczonych w drugim dziale Taryfyy z dnia 25. Października 1891 r. ma być tymczasowie pobierane cło na linii od morza Wschodniego pod Memlem, aż do granicy miasta Krakowa, iak następuje:

Bawelna surowa, cła wchodowego od 1 cetnara sr. gr. 5, cła wychodowego talarów 3.

Jęczmień, słód, gryka, owies, żyto, pszenica, tudzież iarka, owoce strączkowe, iako to: Bób, groch, szaczwica i wyka, cła wchodowego od 1 Scheffia sr. gr. 5.

U w a g a.

Co do ilości, która bez opłaty cła wchodowego może być wprowadzoną,

zachowują się ogólne przepisy i co do zboża.

Szkló zielone, cła wchodowego od 1 cetnara talarów 3.

Szkló białe w taflach, bez różnicy koloru, cła wchodowego od 1 cetnara talarów 6.

Skóry i skórki surowe płaci się ogólne cło wychodowe, talar sr. groszy 20.

Drzewo farbierskie w klocach i wiórach, tudzież korkowe, bukszpan, fernambuk, i wszystkie drzewa stolarskie nie Europejskie, cła wychodowego od 1 cetnara talar 1.

Oset Barwierski, cła wychodowego od 1 cetnara talarów 2.

Stare płótno (gałgany) dla papierni, płaci ogólne cło wychodowe od 1 cetnara talarów 2.

Świece (łoiowe, woskowe i wolbrotowe) cła wchodowego od 1 cetnara talarów 6.

Szara bibuła i papier do pakowania, cła wchodowego od 1 cetnara talar 1.

Ordynaryyny, mały papier drukarski, oraz papier do pakowania biały kolorowy i tektura, cła wchodowego od 1 cetnara talarów 3.

Ordynaryyne mydło białe, cła wchodowego od 1 cetnara talarów 3.

Mydło zielone i czarne, cła wchodowego od 1 cetnara talarów 2.

Łój (topiona tłustość zwierzęca,) cła wchodowego od 1 cetnara talarów 3.

Ordynaryyne towary garncarskie, flizy, naczynia do topienia, cła wchodowego od 1 cetnara talar 1.

Woły, byki, krowy i jałówki, cła wchodowego od 1 sztuki talarów 6.

Wieprze, wyiawszy prosięta, cła wchodowego od 1 sztuki talar 1.

Cielęta, barany, owce, prosięta i

kozy cła wchodowego od 1 sztuki sr. gr. 10.

Wełna owcza surowa płaci cła wchodowego ogólnie od 1 cetnara talarów 3.

III. W miejscu wyłączeń od ogólnych przepisów względem cła tranzytowego, umieszczonego w dziale trzecim Taryffy pod Nrem 1. zamieszczonych, stanowi się co następuje:

1. Pozycia I. Taryffy I. pozostaje bez zmiany.

2. Reszta pozycy teyże Taryffy uchyla się, w sposobie, iż wszelkie przedmioty nie obięte pod pozycją I. Taryffy, płacić mają cła przechodowego.

a) Słodkie pomarańcze (*Apfelsinen*), cytryny, rodzenki Korynckie, daktyle, figi, granaty, kasztany, limonnie, bobki i liście bobkowe, migdały, pomarańcze i skórki z pomarańczy, oliwa i wino, od cetnara brutto talar 1.

b) Surowe skóry, skórki i włosy, śledzie, od cetnara brutto pół talara.

c) Wszelkie inne przedmioty opłacają cło ustanowione w Taryffie z dnia 25 Października 1821 r. w Dziale pierwszym i drugim; gdzie zaś tamże wyższa jest położona od nich opłata cła wchodowego nad talarów dwa od cetnara, pobierać się będzie cła tranzytowego od cetnara brutto talarów dwa.

Powyższe przepisy stają się obowiązującymi od dnia wręczenia takowych Urzędom Celnym. — W Berlinie dnia 10 Kwietnia 1823 roku.

Od granic Hiszpańskich d. 3 Maia.

(Przez Londyn.)

Prywatne listy donoszą co następuje: Nayuprzykszeńszym nieprzyjacielem,

który dotąd wystąpił tylko do walki przeciw żołnierzom Francuzkim w Hiszpanii, jest robactwo. Lud nie okazuje ani radości, ani boiaźni i zdać się bydz na wszystko co się dzieie obiętnym. Francuzi utrzymują najsćislejszą karność; wszystko płacą gotowizną i nawet drogo. Tyle nawet są sumiennymi, iż zrządzoną szkodę przez stojące w polu woysko właścicielom nagradzają.

W zaiętych przez nasze woysko okolicach Hiszpanii czuć się daie niedostatek krajowej monety. Junta pod Jenerałem Eguia wydała odezwę, którą nadała tymczasowo monecie Francuzkiej bieg przymuszony. Na końcu tey odezwy wzywa mieszkańców okolic, w których woysko stoi, aby przywozili na targi żywność i wedle codziennego szacunku przez władze miejskie sprzedawali.

Przybyłe do oblężenia St. Sebastian i Pampelony 24toczterech funtowe działa są zupełnie nowe i dopiero w Tuluzie oddalane. Dotąd wychodzi ciągle osada St. Sebastian dla ćwiczenia na plac przed twierdzą.

Junta Nawarry wydała rozkaz, aby ci wszyscy którzy pochwalili w r. 1820 zaprowadzony porządek rzeczy, stawili się pod surowemi karami do Puente la Reina przed nią, i wszyscy są z imienia oznaczonemi. Gdy Jenerałowie Francuzcy przełożyli tey, z surowy ten postępek nieochybnie złe za sobą pociągnie skutki, odpowiedziała: Ze gdy junta Nawarry działa dla i w imieniu Ferdynanda VII. bardzo ją więc dziwi, iż posiłko we woysko rojalistów Hiszpańskich tamować chce tey działania i wstawia się za buntowniczymi poddanymi. „

D. 30 Kwietnia w Hiszpańskiej wsi Ernani przy Passage zaszło smutne zdarzenie, iż 5 żołnierzy Francuzkich zostało nocną porą w jednym domu zamordowanych. Występek ten, o którym nawet pisma Francuzkie donoszą, nie będzie zapewne bezkarnie puszczony.

— Dnia 4. —

(Przez Paryż.)

Doniesienia z wewnątrz Hiszpanii (wyraża dziennik *Goniec*) nie doszły. W Baionie nie miało do 16 Kwietnia żadnej wiadomości z Madrytu; słyhać tylko, iż mieszkańcy ciągle z tej stolicy uchodzą.

Tak Rego, iako i Amarante wrócić mieli do Portugalii, ponieważ w prowincyi *Tras Montes* wybuchnęło powstanie, a podług nnych doniesień, ponieważ Amarante złączył się z jednym naczelnikiem powstańców Hiszpańskich i z tym udał się na powrót do Portugalii, tak, iż Rego za nim pociągnął. Wiadomość ta potrzebuje jednak potwierdzenia, gdyż zaprzeczają jej inne doniesienia. Podług rychże doniesień *Ulman* nie opanował jak twierdzono, *Walecyi*, ale ją zamnyka z *Bessieres* i innym Jenerałem royalistów, którzy mieć mają do 16,000 ludzi, lecz bez artyleryi. Pod brzegami krążą okręty Francuzkie.

W Nawarze, we wsi *Goizuetta* pokazac się miała rewolucyyna banda pod rozkazami niejakiego *Chaulin*, ale zaraz przez Francuzów rozproszoną została.

Przeciw woysku wiary zachodzą ciągle największe skargi. Naczelnik najbogatszego handlowego domu w *Bilbao*, który przeszło rok w Baionie bawi, odebrał od swoich kompanistów list, w którym mu donoszą, iż widzą się być zmuszonymi do opuszczenia te-

go miasta, ponieważ woysko wiary przedsiębierze środki do przymuszenia wszystkich mieszkańców, którzy przeciwnego mniemania byli, do wspólnych z nim działań. Uciechali już najbogatsi kupcy, i tak z tego miasta, iako i innych nagrańicznych Hiszpańskich odesłał kupcom *Baiońskim* zamiast zapłaty przesłane towary. Osada Francuzka w *Bilbao*, składająca się z jednego batalionu gwardyi z *Szwajcarów*, ustąpiła ztamtąd z wielkim żalem mieszkańców. Dopis do tego listu wyraża: iż istotnie przebiegł goniec z *Sewilli* do głównej kwatery Francuzkiej. *Laredo* miało woysko wiary zrabować i natrafionych tam kilkunastu żołnierzy konstytucyynych, odesłało iako więźniów do *Bilbao*, ponieważ niechcieli w tem woysku służby przyjąć.

Pomiędzy uwięzionemi przez woysko wiary w *Puente de la Reina* znajdują się także wysokiego stanu osoby; żadnego z uwięzionych dotąd nie uwolniono, owszem co raz więcej po różnych miejscach więżą; w samej *Victorii* liczą do 26 uwięzionych osób.

Twierdza *St. Sebastian*, która od lądu zamykają woyska Francuzkie, będzie teraz i od morza zamkniętą. *Fregaty Temida* i *Centauros* krążą już przed portem, a liniowy okręt o 74 działach jest oczekiwany.

Z *Madrytu* d. 24 Kwietnia.

Tey nocy przebiegł tedy goniec od Jenerała *Miny* z pismem do Rządu do *Sewilli*.

Prefekt *Burgos* wyraża w liście donoszącym o wniściu Francuzów do tego miasta: "W wszystkich wsiach ostrzegam rozjątrzenie przeciw Francuzom, którzy ponowić u nas chcą kł-

ski ostatniey wojny, i w tchorzach tylko widzę obojętność. Nie wątpię jednak, iż przy ponowieniu gwałtów, rozwi-
złości i łupiestwa, obudzi się w tych
nawet gniew, którzy teraz są obojętni-
mi i Francuzi drogo przypłacą naie-
chanie naszey ziemi.,,

Z Sewilli d. 26 Kwietnia.

Małzonka Infanta Franciszka de Paulo rozwiązana szczęśliwie córką zo-
stała. Dwóch deputowanych od Stanów
poświadczyli akt urodzenia.

J. K. M. mianował Ministrem spraw
zamorskich Podpułkownika Munoz, o
którym powiedzieć tylko możemy, że
jest z Karakas rodem. Monarcha miano-
wał także Jenerała Milans, jenerałem po-
ręcznikiem.

Stany nakazały drukować i po wszy-
stkich prowincjach rozesać mowę Pre-
zesa Calderon d. 23 b. m. przy rozpocze-
ciu posiedzeń w mieście naszym mianą.

Projekt do uchwały względem utwo-
rzenia kup zbroynych, wniesiony przez
Kommissyją wojenną, przyjęły Stany d.
25. z niektórymi odmianami. Przyjęły
także projekt tczyże Kommissyji względem
utworzenia cudzoziemskiego legionu. Po-
tem wysłały deputacyją do N. Króla z
powinszowaniem mu szczęśliwego do Se-
willi przybycia. J. K. M. oświadczył Sta-
nom wdzięczność za ich troskliwość. —
Wczoray przychyliły się Stany do żąda-
nia: prowincjonalney deputacyi Sewil-
skiej, aby na opędzenie kosztów teraż-
niejszego uzbroienia sprzedać mogła 3000
morgów gruntu na wyspie Major przy
rzecze Guadalquivir.

Podług dziennika Expecador wydał
Rząd naynagleysze rozkazy, aby Hisz-
pańskie korsarskie okręty wypływały
przeciw kupieckim Francuzkim.

Rząd odebrał urzędową wiadomość
o wkroczeniu woysk Francuzkich na zie-
mię naszą od Prefektów Burgos i Vittoria.
tudzież Jenerała Morillo z Waladolidy.
Woysko Francuzkie poprzedza podług
tych doniesień, przednią straż z Hiszpań-
skich *Afrancesados* pod Quesadą (to na-
zwisko, którem dawniey oznaczano
stronników Jozefa Bonaparte, nadaią te-
raz woysku wiary.) W Vittoria miała
tam straż na mieszkańców nałożyć 8000
duros kontrybucyi; wszystkę młodzież
usiłowała przymusić pod broń i wiele
zdrożności popełniła.

Jenerał Ballasteros przysłał z głów-
ney swojej kwatery Taragona pod d. 19
b. m. rapport, w którym poczytuje się
za szczęśliwego, iż woyska jego miały
chwałę nayspierwsze spotkać się z Fran-
cuzami. D. 18 (pisze on) na dwie bry-
gady dywizyi Pułkownika Figueras ude-
rzył pod Arnedillo cztery razy liczniejszy
nieprzyjaciel, bo złożony z 4 batali-
ionów Francuzów i 500 jazdy, i 2 bata-
lionów *Afrancesados*. Cała ta nieprzy-
jacielska siła uderzyła na brygadę Pułko-
wnika Arana, i pomimo tak przeważa-
jącey liczby nieprzyjaciela, walczyły na-
sze woyska z naywiększą odwagą i co-
fnęły się w porządku do Arnedillo, gdzie
złączyły się z resztą dywizyi. Walka
była uporczywa i Francuzi ponieśli zna-
czną stratę; Pułkownik ich Müller Nad-
reńskiego huzarów pułku poległ za nay-
pierwszym natarciem jazdy. Uderzono
także na kolonnę Brygadiera Sanches,
która oparła się mężnie, ale spotkało
ją nieszczęście, iż utraciła walecznego
swojego naczelnika, który dostał się w
niewolę. Waleczna milicyia czynna w
Logrono poniosła znaczną stratę, ale
utrzymała godnie honor. oręza Hiszpań-

siego. Ballasteros kończy raport pochwałą wojska pod jego rozkazami będącego, które d. 19 miało jeszcze główną kwaterę w Arnedillo.

Generał Morillo obrał za punkt swoich działań przeciw nieprzyjaciółom ocyzyzny Benewent, do którego z prowincjonalnych deputacyi obwodów 3go i 4go powołał po jednym członku.

Z Paryża d. 12 Maia.

Monitor dzisiejszy zawiera następujące z Burgos pod d. 10 Maia o godzinie 10 zrana doniesienie:

„Główna kwatera znajduje się tu od dnia wczorajszego. J. Królewicowska A. Xze Angouleme przyjęty najwyżniej został. — Pierwszy korpus pociągnął przeciw Waladolidzie.”

Podług doniesień z Perpignanu pomiędzy wojskami osady Figueras zachodziła niezgoda. Dowódca San Miguel i niektórzy officerowie nie chcą wcale o poddaniu się słyszeć, tymczasem większa część żołnierzy ma pragnąć iak najprędzej kapitulacyi.

List z miasta (pod twierdzą Figueras) z d. 1. Maia zawiera: „Ciągłe jesteśmy robotami do oblężenia potrzebnymi zatrudnieni. Ogień z cytadeli nie wiele nam szkodzi. Nie wiem czy kto uwierzy, iż oblężency pozdrawiający nas 3 do 4 razy na dzień wystrzałami z 24 funtowych dział, dotąd 3 ludzi tylko zabili! chociaż nie jesteśmy iak o 300 sążni od bateryy oddalonemi. Jak tylko kula zrządzi gdzie inkowe nieszczęście, odpowiedziami przy okrzykach: niech żyje Król! niech żyje Xze Angouleme! wystrzałami z dział naszych. Generał Wicehrabia Vianet de Maringone kieruje tu robotami oblężenia. Jest on niespracowany i przykład jego wszyst-

kich zachęca. Przed dwiema dopiero dniami uniknął szczęśliwie wielkiego niebezpieczeństwa, gdyż mur, około którego właśnie przejeżdżał, obalił się i lekko tylko lice jego skaleczył. Zostający pod dowództwem Barona Eroles Hiszpański korpus składa się z samych dorosłych ludzi, którzy pafają chęcią spotkania się z nieprzyjacielem. Korpus ten, który uważają za wzór Hiszpańsko-Królewskiego wojska, powiększył się znacznie od rozpoczęcia wojny. O wojskach konstytucyjnych nie powiedzieć nie możemy, ponieważ się wcale nie pokazują. To tylko wiemy, iż źle strzelają i daremnie proch psują.”

Z Perpignanu pod d. 3 Maia piszą jeszcze: „Na granicy panuje zupełna spokojność. Handlowe czynności zaczęły się znowu odżywiać: w kraju jest zupełnie przewóz handlowy zabezpieczony, a dla zastonienia morskiego krąży kilkanaście Królewskich okrętów po brzegami Katalońskimi. — Mowią, iż Rotten mianowany został gubernatorem Barcelony, a w Taragona odkryty został spisek przeciw porządkowi konstytucyy, nemu i wiele uwięziono tam osób. — Oprócz nieszczęśliwego Biskupa Vichu rozstrzelany także został przez konstytucyonistów Biskup Leridy.”

Arcybiskup Taragony i Margr. Matflorida przybyli do Paryża.

Wszystkie rozpuszczone tu wieści, iako to: o potyczce, w której Marszałek Moncey pobity być miał, że Xze Angouleme żądał 30,000 wojska na pomoc, że wojska Austriackie i Rossyiskie znajdują się przeciw Hiszpanii w drodze i że Angliia chce Francyyi wojnę wydać, ogłasza dziennik Gwiazda za zmyślone, i dodaje: zamiast wszystkich

tych nowin dosyć jest wiedzieć: iż większa część Hiszpanii nie chciała rewolucyi, a skoro tak jest, musiano się przekonać, że rewolucyja już bliską jest ukończenia.

Pisma tuteysze głoszą, iż woyska nasze wniydą d. 25 b. m do Madrytu. W terażniejszym położeniu rzeczy nie jest to rzeczą niepodobną; ale drugie przepowiedzenie, iż Król Ferdynand przed tym jeszcze czasem ziedzie do tey stolicy, trudno iżby się ziściło.

Z młodych kupców w Lionie, którzy d. 16 Lutego zanieśli handel do grobu, został jeden nazwiskiem Pines na zapłacenie 600 Fr. a drugi na miesięczne więzienie i zapłacenie 150 Fr. skazany.

Loeve - Waimar wydał pisemko: "O nicodzownie w krórcie nastąpić mającey wojnie między Francyją i Anglią."

Z Roszeli przyprowadzono tu kilka o spisek podeyrzanych osob.

Monitor donosi z listu z Wiednia pod d. 27 Kwietnia, iż do portów Fiumy, Tryiestru, Wenecyi, &c. posłano rozkazy, aby tam żadnych korsarskich Hiszpańskich okrętów z zdobyczami nie wpuszczono. Dowódcy Austriackich okrętów na morzach Adryatyckiem i Sroziemnem, iako też w wodach Lewancich mieli także odebrać w tey mierze instrukcyje.

Zapewniała tu, iż jeden z Parów uda się na Posła do Madrytu. Dziennik Gwiazda donosząc o tem, zawiera długi artykuł o Hiszpanii, w którym dowodzi iż dla tego kraju wcale niepotrzebną jest konstytucyja.

Z Stambułu d. 30 Kwietnia.

Mowią tu powszechnie, iż Grecy

chcą się tylko z Portą pod warunkiem zupełney niepodległości układać. Poseł Angielski, Lord Strangford, zdać się jednak chceć obie strony do siebie zbliżyć. Zresztą pokóy z Persyją jest jeszcze daleki. Porta miała nawe pośrednictwo Lorda Strangford odrzucić. Wyszły ferman o prowadzeniu handlu po morzu czarnym, wyrownywa prawie cłu w Dardanellach pobieranem i utrudni bardzo handel obcych narodów. (Gaz Powszechna.)

Z Riva (w Tyrolu) d. 4 Maia.

D. 21 Kwietnia o god. 12 w południe oberwała się sztuka pobliskiey miasta góry, i z wielkim łoskotem pogruchoławszy się, spadła z wierchołka w różne części miasta, a mianowicie na ulicę al Castello 3 trzy domy uszkodzone, dachy i nawet sklepienia poobalane zostały. Z ludzi nikt jednak nie zginął. D. 22 oberwała się powtórnie sztuka góry, ale nie zrzadziła żadney szkody. Wczoray o godzinie 6 w wieczór oberwały się znowu ogromne massy góry i padały z wielkim łoskotem na domy i ogrody miasta wszystko gruchoćząc. Kilkanaście domów prawie całkiem zniszczonych, wiele innych uszkodzonych i mnostwo drzew oliwnych zgruhotanych zostało. Gruby pył zasłonił prawie całe miasto i powiększył okropność tego smutnego zdarzenia. Wszyscy mieszkańcy uchodzili z pośpiechem z rzeczami swoimi z ulicy al Castello w inne części miasta, i zdać się, iż ta ulica nie będzie wcale zamieszкана, ponieważ postrzegać się dające na górze rysy, grożą jeszcze niebezpieczeństwem. Dotąd nikt z ludzi życia nie utracił.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 28 MAIA 1823 ROKU WE SRODE.

Z Londynu d. 10 Maia.

Z powodu zaburzeń w Irlandyi zapytał się Lord King w wyższej izbie Parlamentu Ministra Hr. Liwerpool: czyli one nie zachodzą z przyłączenia przed 20 laty Irlandyi do Anglii? Lecz Minister odpowiedział: iż zapewnić może, że wcale nie. — W niższej izbie zapytał się także P. Brougham: czyli prawdą jest, iż Rossyia zgromadza wielkie wojsko nad Wisłą? — Minister Canning odpowiedział: iż Rossyia trzyma nad Wisłą wojskową siłą, ale powiedzieć nie może iżby wielką była. — P. Brougham oświadczył: iż iakkolwiek ta odpowiedź nie jest bardzo pocieszającą, musi jednak jedno jeszcze uczynić pytanie: czyli część wojska Austryackiego odciągnęła z Neapolu i czyli stoi jeszcze nad rzeką Po? — P. Canning odpowiedział: że wzmiankowana część wojska opuściła Neapol, ale czyli cofnięta jest z kraju Medyolańskiego, zapewnić nie może.

Powracający z wschodnich Indyy okręt Coutts zatopił się na Tamizie. Lękałą się, iż mało z tego ładunku wyratować będzie można, ponieważ na boki się przewrócił.

Gazeta Goniec zwraca uwagę iski zawikłane stosunki z Hiszpanią w teraźniejszych okolicznościach mieć mogą wypadek dla Anglii. „Zaczynamy (wyróżnia) doznawać skutków, iż wdaliśmy się w traktat z rewolucyynym Rządem. Za pierwszym rzutem oka mieliśmy przyczynę do wojny z Hiszpanią, lecz rozbroiła nas traktatem i wezwaniem do pośrednictwa między sobą i Francją. Teraz atoli powstało inne stronnictwo, które także działa w imieniu Króla i obla wszystkie postanowienia swojego przeciwnika. Rząd Francuzki poczytał za zgodność z polityką i mądrością uznać jedną z tych walczących fakcyy i upoważnić jej władzę. Jeżeli uda się Francyi dopiąć swojego zamysłu, tedy nasz traktat stanie się nieużytecznym papierem, ponieważ zawarty został z Władzą, której nie uznają. Tak więc wyrwała nam Francya broń, którą wystawialiśmy sobie, iż odebraliśmy Hiszpanii, i przez zawczesne sądzenie o zakończony walce między ludem i Monarchą, rodaliśmy Francyi sposobność do stanowienia ostatecznie o naszych przeciw Hiszpanii uzalewniach i należącym nam się wynagrodzeniu. Lecz już się stało, i Ministrowie nasi starać się bezwątpienia będą, a

by Francya zapewniła nam rzeczony traktat. „

Z Sztokółmu d. 9 Maia.

Gazeta stanu donosi urzędownie, iż Król dawszy onegdaj Posłowi Hiszpańskiemu, Jenerałowi Morenoj Daviz, publiczne posłuchanie, odebrał z rąk jego przysłany mu od Króla Hiszpańskiego order złotego Runa.

Bużet został d. 12 Kwietnia przez rewizorów stanu podpisany.

Połączone wydziały Stanów sejmujących odpowiedziały na odesłany do nich wniosek Barona Cederström: „ażeby Stanom podsył plan ekonomii polityczney na przyszłość,“ i k następuję: że wydziały nie posiadają potrzebnych do takowego planu szczegółów, a zatem należy prosić J. K. Moćć, aby na przysły Seym rozkazał wygotować systemac, jaki uznać bydź potrzebnym. Onegdaj uchwały Stany, iż bank narodowy odbywać ma publicznie posiedzenia swoje.

Do Upsali przybyło z Gottenburga przeszło 30 osób do zbierania mchu po skałach na rachunek Angielski.

Z Włoch d. 7 Maia.

Syn Lucyiana Bonaparte towarzyszy swej małżonce do Bruxelli, która jedzie tam dla odwiedzenia swej matki. Słychać, iż wszyscy odpłyną ztamtąd do Ameryki do Józefa Bonaparte.

P. Ed. Blapujere, znany z wielu uczonych pism Anglik, przybył do Rzymu, w celu udania się przez Otranto do Korfu. Gdy jednak podpisany przez Angielskiego Ministra Canning swój paszport polecił Napolitańskiemu Posłowi w Rzymie do wisowania, odmówił mu

tego z przyczyny, iż imię jego znajduje się na liście podejrzanych osób o karbonarism.

We wsi Kwalera Biondi odkopał dwa posągi Bachusa i jedney Muzy, które mają bydź w dobrym stanie.

Odzielna wielka kommissyia w Neapolu zatwierdziła wyrok śmierci na Jenerałów Caroscosa i Wilhelma Pepe, Pułkownika Ruffo, Podpułkownika de Concilis, Majora Pisa, Kapitanów Paotella i Graziani, Porucznika d' Auria, i Xięży Menechini i Capuccio. Wszyscy jako nie rzyciele kraju skazanemi są zaocznie na śmierć, ponieważ niestawili się w przepisany 4c tygodniowym czasie, i każdy ma prawo zabić ich za pokazaniem się na ziemi Napolitańskiej.

Cel podróży Patriarchy Weneckiego do Rzymu jest teraz wiadomy; ma on udać się do Rzplcey Chilijskiej w południowej Ameryce, dla sprawowania tam obowiązków Apostolskiego Nun-cyusza.

Z Drezna d. 10 Maia.

Lekarz Struve otworzył tu d. 21 w Lipsku d. 20 Maia swoje zakłady szucznych wód mineralnych do picia, tak, iż goście znajdą na ich miejscu leczące wody: Sprudel, Neu, Mühl, Kessel, Kreutz, Ferdynanda, Franciska, i główny studni Pirmontkie, nie potrzebując iedździć do Karlsbadu i Marienbad, Ems, Eger i Pirmontu.

Z Lipska d. 5 Maia.

Nategorocznie Wielkanocnym jarmarku piękne Sukna Akwisgrąnskie i Montjoie zostały prędko rozkupione, al o 15 odstaniań niż po inne czasy. Anglicy przywieźli ogromne masy bawelnianych

towarów i sprzedawali je tak tanio, że Pruscy i Sascy fabrykanci zaledwo im wyrównać mogli. L-kierow Berlińska fabryka Stobwassera wielki miała pokup na gustowne swoje towary. Skory spadły o 50 od sta Bielefeldskie płotna dla swej dobroci i dostk należy białości były, i tego jarmarku prędko rozprzedane. Konie od początku jarmarku miały wielki pokup i do 400 ich sprzedano. Obiecują sobie, iż nadchodzący na welnę jarmark będzie także pomyślny, ponieważ w połnoc ych okolicach z ogłodu i zimna wiele stad owiec padło, a z Hiszpanii nie przybędzie żadna welna.

— D. 15 Maia. —

Utworzony tu niedawno związek chodowania owiec rozpoczął d 9 b. m. w gościnni Pruskiej swoje posiedzenia. Na pierwszym obrały obecni członki prezesem swoim Król. tajnego górniczego Pruskiego Radę Thæra, a viceprezesem Król. Saskiego Kreiska, stana Hr. Mohenthal, który anayduje się przy tem związku jako Królewski kommissarz. Pomiędzy obecnymi członkami znaydowało się wielu właścicieli stad owiec i handlujących welną z Medyolanu, Wołynia, wschodnich Pruss, Szląska, Saxonii i z Natrenskich prowincyy. Posiedzenia trwały dni 5. Znayduie się także w tym związku P. Köhler z Zwickau, który najpierwszy przez wysłanie do Londynu welny, dał Anglikom poznać welnę Saską i najprzedniejszey nadał nazwisko Elektorskiej, ponieważ zakupioną była z owczarni Elektorskich. D. 13 z powodu rocznicy urodzin Prcessa Thæra, podczas wspaniałego obiadu udarował go związek wielkim srebrnym puhatem, na którym nazwiska wszystkich członków

są wyrzyc. W tymże dniu zostały posiedzenia zakończone i członki przyrzekły zebrać się tu znowu za dwa lata.

Z Niderlandów przybyli tu kupcy na welnę i zachodzą nadzieia, iż welna z terazniejszey strzyży drozcy niż w rokueszłym sprzedana zostanie.

Z Weimaru d. 13 Maia.

N. Król Bawarski jest tu jutro w powrocie z Drezna z wysoką swoją rodziną oczekiwany.

Od brzegów Menu d. 14 Maia.

Słychać, iż N. Król Bawarski po zwykłym letnim zabawieniu w Baden, odwiedzi swoją prowincyją Dwoch mostów. Mieszkac będzie w zamku miasta Dwoch mostów, a pod Landau zbierze się woysko na ćwiczenia.

Rossyyski Jeneral piechoty, Hr. Langeron, przybył do Frankfortu.

Sasko - Gotayskie woysko zamiast noszoney od r. 1313 trzechkolorowey kokardy, zawdziąło białą i zieloną Król. Saskiego woyska, z którem stanowi dywizyją kontyniensu związku Niemieckiego.

Wielki Xże Meklenburgsko - Szweyński otworzył d. 11 b. m. osobiście mową posiedzenia tegorocznego Seymu w Szweyrii, po której odczytane zostały propozycye z strony W. Xcia.

W Karlsruhe utworzone zostały dla publiczności Sale z tegorocznymi plodami kunsztu i przemysłu W. Xięstwa Badenkiego.

Nadeszle do Amsterdamu wypowiedzenie wojny Francyi z strony Hiszpanii, więcej wpływa na podniesienie, niżeli umiżenie papierów Hiszpańskich.

Zmiana administracji w Królestwie Hanowerskiem skutecznia się stósownie do postanowienia Królewskiego: Gabinetowy Minister Bremer zaprowadził d. 15 b. m. izbę dóbr krajowych, ktorey prezesem jest tajny Radca Schulte.

Z Hamburga d. 13 Maja.

Nadeszła tu z Londynu listy pod d. 8 b. m. zapewniają, iż gabinet tamtejszy usiłuje na nowo w przyjacielskim sposobie pojednać woiujące strony Francją i Hiszpanią.

Z Kopenhagi d. 13 Maja.

NN. Królestwo udać się maia za kilka dni z rodziną swoją do Xięstw Niemieckich — Xze Chrystyjan jako gubernator wysocy Fühnen, przybył w icy obiedzkie d. 27 Kwietnia do Nyborga.

Nasz Minister stanu i sprawiedliwości Kaas wyjeżdza jutro do Karlsbadu. — Poseł nasz w Londynie, tajny Radca Hr. Moltke, wyjechał stąd na miejsce swego przeznaczenia.

Jedyny Syn Xcia Augustenburg umarł na zapalenie gardła.

Data 26 i 27 Maja 1823.

Cena towarów rozmaitych w Targu w Krakowie sprzedawanych

Wozzecz	1. gr.	2. gr.	3. gr.	4. gr.
— Pszenicy	17	16	15	14
— Zyta	16	15	14	14
— Jęczmienia	11	11	10	—
— Grochu	18	17	16	—
— Owsa	8	7	15	—
— Jagiel	30	28	27	—
— Rzepak	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 13 Maja.

Łaszt 30 kurcy = 10000

Poceny	od Złp.	540	do	760
Zyta	—	480	—	500.
Jęczmienia	—	360	—	400.
Owsa	—	280	—	300.
Grochu	—	400	—	440.

Rieg Pieniedzy

W Krakowie d. 26 Maja.

Czer: Zł: Holl: monetą Cesarz. Zł	20	12
— ditto Cesarzki	20	6
Prvd. Frankie	—	35
Luidor	—	37
zoto frankowy	—	33
Szety Wiedeńskie za 100	228	—
Złoty ryński szteinami	1	22

TEATR NARODOWY.

W następującą Niedzielę, d. 1 Czerwca, dana będzie wielka Opera w 3ch aktach: pod nazwiskiem: *Familia Szwajcar ka.*

Towarzystwo Przyjaciół Muzyki w Krakowie.

W niedzielę d. 1 Czerwca w południe w Amfiteatrze Liceum Krakowskiego przy Kościele S. Anny odbędzie się Muzyka popisowa za miesiąc Maj, o czem Komitet Towarzystwa ma zaszczyt Szanownych Członków i Amatorów uwiadomić.

LOTERYJA KRAJOWA.

W 35 Ciągnienu dnia 28 Maja r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następujące:

12. 48. 19. 75. 65.

DONIESIENIA.

W dniu 6 Czerwca r. b. 1823 o godzinie 9cy z rana w Krakowie w Gmachu Sukiennic odbędzie się w drodze Ekzekucyi Sądowej sprzedarz Numismatów Złotych rozney wielkości, starożytnych różnych narodów w ilości sztuk Siedmdziesiąt i sześć, za gotową zapłatę. wspomniane Numismata są do widzenia u Ur. Richtera Jubilera i Obyw. W. M. Krakowa w zamieszkanu jego w głównym Rynku pod L. 24 o godzinę 2 do godziny, popołudniu aż do terminu licytacyi. — W Krakowie d. 27 Maja 1823 roku.

H. Salomoński, Kom. Sąd.

Powróciwszy przed kilku dniami z szczególnie piękny i doskonałemi różnego gatunku oraz w najnowszym guście Damskiemi Paryżkiemi i Bronzowemi Zegarkami z Jarmarku Lipskiego, owiadomiam Łaskawą Publiczność, iż takowy, jak w moim Sklepie przy ulicy Grodzkiej pod L. 35 w Krakowie nabyć możes przyrzekając nie tylko za najprzewoźniejszą cenę sprzedawać, ale także za każdy odcemnie wyregulowano kupiony Zegarek na cały rok zwręczam. — W Krakowie d. 2 Maja 1823 r.

C. Groppler.